

Kvalita ovzdušia na Slovensku

Aktuálne údaje o kvalite ovzdušia sú zverejňované na stránkach Slovenského hydrometeorologického ústavu, v časti "[Spravodajstvo kvality ovzdušia](#)"

Napriek tomu, že vďaka právnej úprave ochrany ovzdušia (najmä regulácii emisií z priemyselných zdrojov) došlo za posledné desaťročia k zníženiu prekročení hodnôt väčšiny látok znečisťujúcich ovzdušie, problém kvality ovzdušia zďaleka nie je vyriešený. Hoci sa počet ľudí vystavených znečisťovaniu ovzdušia v posledných rokoch výrazne znížil, prekračovanie noriem kvality ovzdušia v EÚ pretrváva, čo v prípade niektorých látok znečisťujúcich ovzdušie predstavuje významné zdravotné riziko.

Súdny dvor Európskej únie, na základe žaloby Európskej komisie, v rozsudku vydanom 9. februára 2023 rozhodol, že Slovenská republika dlhodobo porušuje smernicu o kvalite ovzdušia prekročovaním limitných hodnôt častíc PM₁₀ a že neprijala dostatočné opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia. Rozsudok je verejne dostupný v Úradnom vestníku Európskej únie 2023/C 112/02 z 27. marca 2023, link

- http://publications.europa.eu/resource/cellar/f3c9ced4-cc37-11ed-a05c-01aa75ed71a1.0021.01/DOC_1

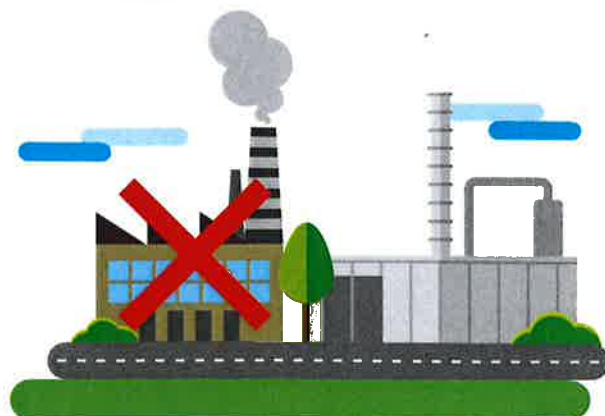
Hodnotenie kvality ovzdušia vykonáva Slovenský hydrometeorologický ústav, ako ministerstvom poverená organizácia, zisťovaním úrovne znečistenia ovzdušia použitím metód merania, výpočtu (modelovania), predpovedania alebo odhadu. Závety hodnotenia kvality ovzdušia sú zverejnené každoročne v správe o kvalite ovzdušia.

Link: https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_roc_s

Na účel monitorovania kvality ovzdušia je zriadená národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia, ktorú prevádzkuje SHMÚ.

Link: https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_monit_siet

Na účely hodnotenia kvality ovzdušia sa územie SR člení na zóny a aglomerácie tak, ako je ustanovené v prílohe č. 11 k vyhláške č. 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia.

Hlavnou príčinou súčasného znečistenia ovzdušia sú najmä emisie z vykurovania domácností a emisie z dopravy, ako aj vysoké koncentrácie pozadia (znečistenie, kde nie je možné priamo určiť zdroj emisií). Na riešenie problémov s kvalitou ovzdušia Slovenská republika prijala v roku 2013 [Stratégiu pre redukciu PM₁₀](#) (pdf, 128 kB).

Každému človeku určite záleží na tom čo a v akej kvalite dýcha.

Preto veríme, že v našej obci sa nespajújú nebezpečné odpady, plasty ani pneumatiky. Občania sú vždy informovaní, ako, kedy a kam môžu takéto odpady vyvážať, aby sme si chránili svoje životné prostredie. V našej obci robíme dvakrát do roka verejný zber nebezpečného odpadu v priestoroch Zberného dvora v Lehote. Vždy sa tato akcia vyhlasuje rozhlasom i na webovej stránke niekoľko dní dopredu.

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
Odbor ochrany ovzdušia

OBEC LEHOTA 951 36 LEHOTA č. 16	
Došlo dňa: 21. 03. 2024	Prílohy: 6
Číslo spisu: "E" 217/2024	Podpis: PS.
Registr. číslo: 469	

Podľa rozdeľovníka

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
7369/2024-3.3
13021/2024

Vybavuje/kontakt
Mgr. Vilkovský / 2664

Bratislava
19.02.2024

Vec **Upozornenie na povinnosť samospráv informovať verejnosť o smogovej situácii**

Vážení pán primátor/starosta, predseda samosprávneho kraja,

dňa 1. júla 2023 vstúpil do účinnosti nový zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“). Zákon okrem iných ustanovení rieši aj informovanie verejnosti a výstrahu obyvateľstva pri mimoriadnych situáciách súvisiacich so zhoršením kvality ovzdušia – smogových situáciách. Na tento účel slúži **smogový varovný systém**, ktorý prevádzkuje poverená organizácia - Slovenský hydrometeorologický ústav (ďalej len „SHMÚ“). Pri identifikovaní smogovej situácie podľa aktuálneho stavu do 4 hodín vydá

1. upozornenie na vznik smogovej situácie,
2. výstrahu pred závažnou smogovou situáciou,
3. upozornenie na pretrvávanie smogovej situácie,
4. upozornenie na pretrvávanie závažnej smogovej situácie,
5. oznámenie o zrušení výstrahy pred závažnou smogovou situáciou alebo
6. oznámenie o pominutí smogovej situácie,

a podľa § 12 ods. 6 písm. b) zákona bezodkladne o týchto situáciách informuje

1. **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, ktoré **prostredníctvom informačného systému civilnej ochrany** vyrozumie okresné úrady v sídle kraja, okresné úrady, **samosprávne kraje, obce**, ktoré môžu byť dotknuté oznámením alebo výstrahou, úrad verejného zdravotníctva, príslušné regionálne úrady verejného zdravotníctva,
2. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky,
3. Slovenskú inšpekciu životného prostredia,
4. verejnoprávne médiá a
5. verejnosť prostredníctvom svojho webového sídla.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 9 zákona, **dotknutá obec a samosprávny kraj** má povinnosť informovať verejnosť o vzniknutej smogovej situácii **bezodkladne**, najneskôr však **do šiestich hodín od doručenia informácie o smogovej situácii zo systému civilnej ochrany**. **Obec a samosprávny kraj sú povinné zverejniť informáciu v nezmenenom znení, vrátane priloženého odporúčania na ochranu**

zdravia ľudí, spôsobom v mieste obvyklým, najmä v miestnej tlači, miestnom rozhlase alebo televízii a na svojom webovom sídle.

V prípade, ak si **obec** alebo **samosprávny kraj** nesplní ustanovenú povinnosť, teda informovať bezodkladne verejnosť o vzniknutej smogovej situácii vo svojom územnom obvode, okresný úrad v sídle kraja im môže, ako osobe zodpovednej za informovanie verejnosti počas smogovej situácie, v rámci správneho konania podľa § 55 ods. 12 zákona uložiť pokutu od 100 eur do 1 000 eur.

Dávame do pozornosti, že informácie o kvalite ovzdušia sú zverejňované na webových sídlach SHMÚ a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky:

- Informácie smogového varovného systému
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_varovny_system
- Aktuálny stav kvality ovzdušia
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_mapy
- Index kvality ovzdušia
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_iko
- Ročné správy o kvalite ovzdušia v SR
https://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=oko_roc_s
- Vplyvy znečistenia ovzdušia na verejné zdravie obyvateľstva – Príloha č. 4
<https://www.minzp.sk/ovzdušie/ochrana-ovzdušia/kvalita-ovzdušia/riadenie-kvality-ovzdušia/>

Bližšie informácie o kvalite ovzdušia a vplyvoch na zdravie sú taktiež dostupné:

- Príručka o kvalite ovzdušia
<https://old.enviroportal.sk/uploads/files/ovzdušie/okresne%20urady/kvalita-ovzdušia.pdf>
- Projekt LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia
www.populair.sk

Slovenská republika dlhodobo čelí zhoršenej kvalite ovzdušia a to najmä v dôsledku lokálnych kúrenísk. V tejto súvislosti bola v júni 2021 voči Slovenskej republike podaná žaloba za nesplnenie povinnosti, ktoré jej vyplývajú zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe a vo februári 2023 Súdny dvor Európskej Únie v tejto veci vydal rozsudok za systematické a pretrvávajúce prekračovanie limitných hodnôt kvality ovzdušia a neprijatie dostatočných opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia v čo najkratšom čase.

Keďže čisté ovzdušie tvorí jeden z aspektov zdravého a čistého životného prostredia, o to viac je potrebnejšie informovanie obyvateľstva v obciach o prípadných smogových situáciách a tiež o odporúčaníach na ochranu zdravia. Informovanie verejnosti taktiež prispieva k zvyšovaniu povedomia o kvalite ovzdušia.

S pozdravom

Ing. Zuzana Kocunová
riaditeľka odboru